

ORDNA & VÅRDA

Nr 2. 2017

MEDLEMSTIDNING FÖRENINGSSARKIVEN I STOCKHOLMS LÄN

FSL:s årsmöte

Se sid 2.

Mötesordförande Anita Lundin,
Stockholms län Hembygdsförbund

Gästföreläsare Tina Rodhe,
chef för Medeltidsmuseet

Nyval, Förtroendeval
revisor Jan Löfgren

Mingel efter årsmötesförhandlingarna, dryck sponsrades av
föreningen Fruktdryckerna

Fotograf samtliga årsmötesbilder: Michael Sanz

Stipendiet utdelat för första gången - Se sid 3

Esperantoflaggan

(La kluba estraro) Medlemmar i Esperantoklubben i Stockholm

Esperantoklubben i Stockholm bildades ursprungligen den 4 april 1898. 29 mars 1989 antogs namnet Esperantoklubben i Stockholm / Esperantoklubo de Stokholmo med förkortningen EKS. Klubben ingår i Svenska Esperantoförbundet. EKS har till ändamål att verka för bekantgörande och utbredande av det internationella språket esperanto, sådant det stadfästes av Boulogne-kongressen 1906 i överensstämmelse med dr Ludwig Zamenhofs Fundamento de Esperanto.

Klubben har under många år haft klubbmöten varje onsdag i Svenska

Esperantoklubben i Stockholm

Esperantoförbundets lokal på Vikingagatan 24. Under det senaste året har vi dragit ner mötesverksamheten till varannan onsdag med varierande program. Traditionenligt ordnar vi en Luciafest/Lumfest som avslutning på höstterminen och en Vårfest/Printempa Festo som avslutning på vårterminen. På sommaren brukar vi träffas på olika kaféer i staden. Ibland får vi besök av någon utländsk esperantist. Ett akut problem som vi har är att vi står utan lokaler inom kort. Vi kommer att behöva ha våra träffar på annat håll och vi undersöker vilka möjligheter det finns för en fattig för-

ening med minskande medlemsantal. Ett faktum är att många av våra medlemmar är gamla, vilket innebär ett medlemsbortfall år efter år. Glädjande är att det ibland kommer till en ung medlem som har lärt sig esperanto själv på Internet av rent språkintresse. Lokalfrågan ledde till att vi även lyfte arkivfrågan och förvaringen av vårt arkiv. Tyvärr har handlingar förkommit i klubben, och det vill vi inte ska hända igen. FSL har bistått med rådgivning och vi hoppas även nu kunna säkra vårt arkiv för framtiden.

Soile Lingman

FAKTA

Ludvig Lazar Zamenhof (1815-1917) var en polsk läkare som skapade det internationella hjälpspråket esperanto. Uppvuxen i Bialystok, Polen där ryska, tyska, polska, jiddisch med flera språk talades, ville han med sitt Lingwe Uniwersala få ett neutralt kommunikationsmedel, för att överbrygga konflikter och missförstånd. Han var bara 19 år när språket i princip var konstruerat. För Zamenhof var språket inte bara kommunikation utan vägen till fredlig samexistens mellan skilda folk och kulturer. Sin medmänsklighetslära kallade han Homaranismo.

Esperanto och esperantorörelsen

Språket skrivs med latinska alfabetet, har 22 konsonanter och 5 vokaler. Det finns litteratur och tidskrifter på esperanto, musik och film likaså. Du kan hitta mer om esperanto på www.esperanto.se. Det finns drygt 20-talet arkiv från olika esperantoföreningar bevarade på arkiv runt om i Sverige. Svenska esperantoförbundet har sitt arkiv på Riksarkivet.

FSL:s årsmöte 2017 på Riksarkivet i Marieberg

Den här gången var det Riksarkivet, alldeles nyrenoverat, som fick bli lokal för årsmötet. Drygt 40-talet ombud och andra deltagare var något fler än förra året, kanske stimulerade av dagens föredragsämne.

Efter en presentation av den aktuella kulturarvspropositionen intogs scenen av Tina Rodhe, chef för Medeltidsmuseet, som initierat och levande

talade om "Aldrig på en söndag - om kärlek och erotik på medeltiden".

Inget nytt under solen kan måhända vara en summering av det uppskattade föredraget.

Årsmötesförhandlingarna leddes med van hand av Anita Lundin, ordförande i Stockholms läns hembygdsförbund. Verksamhetsberättelse och ekonomisk berättelse godkändes och styrelsen beviljades på revisorernas förslag ansvarsfrihet för 2016. Vad gäller perspektivet framåt med budget och verksamhetsplan hade den senare numera blivit treårig enligt landsting-

ets önskemål, något som även styrelsen sett positivt på.

Ordföranden Monica Frumerie omvaldes, likaså de styrelseledamöter med tvåårsmandat som stod på omval samt suppleanterna. Enda nyval blev Jan Löfgren som lekmannarevisor. Även valberedningen fick förnyat förtroende. Sist men inte minst utdelades de två stipendierna, som närmare presenteras på annan plats. Mingel med enklare förtäring i lokalerna intill blev årsmötets slutpunkt.

Leif Gidlöf

Kultur- och forskningsstipendiet utdelat för första gången

Agneta Werlinder, representant för Axel, Julia och Torsten Nordströms stiftelse. Foto Michael Sanz

Ann Almström, representant för Elfvingårdens Hyresgästers Intresseförening. Foto Michael Sanz

Syftet med detta stipendium på 10 000 kr är att uppmuntra det arbete med att vårda, synliggöra och använda föreningsarkiv och andra enskilda arkiv som pågår på många håll.

Inom vårt område, där ideella insatser betyder så mycket, är det viktigt att lyfta fram initiativtagande och kreativitet.

Att medverka till uppmärksamhet utåt kan då vara väl så viktigt som det ekonomiska bidraget.

I år hade styrelsen fått in sex intressanta och välmotiverade ansökningar. Av dessa utvaldes två för delning av stipendiet med hälften var. Det utdelades vid årsmötet till Axel, Julia och Torsten Nordströms stiftelse samt till Elfvingårdens Hyresgästers Intresseförening med anknytning till Systrarna Elfvings stiftelse.

Leif Gidlöf

Motiveringarna lyder som följer:

”

Axel, Julia och Torsten Nordströms stiftelse förvaltar ett borgarhem i Norrtälje från tidigare delen av 1900-talet. I samarbete med andra lokala intressenter digitaliseras och arkiveras särskilt smalfilm och fotografier av stort värde. Genom sitt ideellt baserade arbete med arkivmaterial av detta och annat slag, som i huvudsak tillkommit inom familjen, bidrar stiftelsen verksamt till att belysa hela lokalsamhället.

”

”

Systrarna Elfvings stiftelse har under mer än 75 år drivit Elfvinggården i Bromma för ensamstående kvinnor i kollektivhustankens form. I fastigheterna finns lokaler för samvaro, konsthantverk, andrahandsförsäljning och många andra former för gemensamma aktiviteter. Arbetet med att ordna arkivhandlingar och foton från hela denna period, som bedrivs genom en särskild arkivgrupp inom intresseföreningen, har förutsättningar att öppna och tillgängliggöra ett material av särpräglat kvinnohistoriskt intresse.

”

Att digitalisera bilder

Ibland hör man att bilden säger mer än tusen ord. Eller att fotot aldrig ljuger. Inte nödvändigtvis sant, men det uttrycker vår höga värdering av visuell dokumentation. Fototekniken möter vi i dess olika former från 1840-talets sparsmakade och rätt statiska daguerreotypi till dagens digitala massproduktion, från svartvitt till färg.

Många föreningar har numera rätt stora bildsamlingar. Ibland skänkta bilder - särskilt vanligt hos hembygdsföreningar - men ofta även resultat av egen aktiv verksamhet.

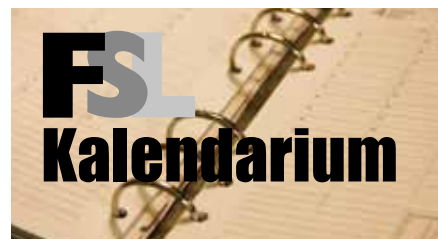
Naturligtvis är det alltid viktigt att förvara original i form av glasplåtar, negativ och positiv på rätt sätt och hålla reda på vad man har. Men vill man skapa största möjliga tillgänglighet är digitalisering, åtminstone av ett större urval bilder, det givna redskapet. Det underlättar för egna publikationer, utställningar, kursverksamhet och mycket annat förutom produktionen av en levande hemsida. Men det gäller givetvis också att bilderna är så långt möjligt väl dokumenterade och registrerade.

I en del fall har föreningar helt i egen regi digitaliserat och/eller köpt in eller egenutvecklat enkla register i t.ex. FileMaker eller Excel. Men samtidigt har behovet ökat av även moderna samlingsdatabaser, som skapar större överblick och förbättrar möjligheterna till webbpublicering. Vid en digitalisering för det ändamålet räcker inte lågupplösta bilder, utan ambitionen måste vara att ge även en högupplöst bildkvalitet.

Sedan några år tillbaka har länets hembygdsförbund utvecklat ett samarbete med Stockholms läns museum under rubriken Kollektivt Kulturarv och med ett drygt tiotal hembygdsföreningar som medverkande. Den från början amerikanska museidatabasen Collective Access har utvecklats till en gemensam bild-databas för långtidslagring och webbpublicering av digitalt lagrade bilder i den omfattning föreningarna själva önskar och inga upphovsrättsliga hinder ligger i vägen. För webbpublicerade bilder tillkommer också vinsten av att ny information om den ibland kan dyka upp.

Mer information om både system, tillgängliga bilder och sökmöjligheter finns på webbplatsen Kulturarv Stockholm (www.kulturarvstockholm.se). Liknande lösningar bör rimligen vara möjliga även för fotodokumenterande föreningar av annan karaktär. Man bör inte glömma bort att bildmaterial ute i enskilda verksamheter som föreningar och företag har stor betydelse som komplement till vad som finns i offentliga museer och arkiv.

Leif Gidlöf

APRIL

25 Seminarium: Föreningsliv i förändring - hur påverkar det våra framtida arkiv?
 kl 14.00 - 17.00 på Stockholms stadsarkiv, sal Hyllan
 Anmälan görs till
info@foreningsarkiven.a.se

MAJ

4 Fotokurs – analoga bilder,
 kl 17.00 - 20.00, Stockholms stadsarkiv, sal Projektrummet

11 Grundkurs i arkivkunskap,
 kl 17.00 - 20.00, Stockholms stadsarkiv, sal Hyllan
 Kursanmälan görs via hemsidan:
www.fslarkiv.se

Glad vår önskar FSL sina medlemmar!

Foto: Michael Sanz

Ordna & Vårda ges ut av Föreningsarkiven i Stockholms län, FSL
Org.nr 802400-1391 **Postadress** c/o Stockholms stadsarkiv, Box 22063,
 104 22 Stockholm **Besöksadress** Kungsklippan 6. Tel 08-508 283 42

Hemsida www.fslarkiv.se **E-post** info@foreningsarkiven.a.se

Ansvarig utgivare Monica Frumerie

Redaktion Redaktionsrådet för Ordna & Vårda **Text & Foto** Emelie Geuken

Layout Hasse FotoSättare **Tryck** Adegraf AB

Manusstopp Ordna & Vårda nr 3 2017 - 20 augusti 2017

